

Paritair comité voor de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en –diensten

3190001 Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 mei 1975 (3409)	2
Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 mei en 17 december 1975 (4042), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 maart 1995 (39749)	6
Collectieve arbeidsovereenkomst van 23 maart 1978 en van 26 juni 1979 (5696)	11
Collectie arbeidsovereenkomst van 1 maart 1994 (35666), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomsten van 17 oktober 1996 (45058) en van 21 december 2017 (145202)	12
Collectieve arbeidsovereenkomst van 4 november 1997 (47061)	27
Collectieve arbeidsovereenkomst van 24 juni 2014 (123389) tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst van 17 december 2001(62103)	28

In PC 319 zijn er enkele oude CAO's die niet werden opgezegd, gewijzigd of vervangen. De FOD WASO kan echter niet interpreteren of zij werkelijk nog van toepassing zijn. Om die reden zijn ze integraal weergegeven.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 mei 1975 (3409) Loonvoorwaarden

Toepassingsgebied

Art.1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op het werklieden- en bediendenpersoneel van de instellingen, welke aan het subsidiërings-K.B. van 30.3.73 zijn onderworpen, en onder het Nationaal Paritair Comité voor huisvestings- en opvoedingsinstellingen ressorteren.

Zij geldt voorlopig evenwel niet voor de instellingen waarvan minstens 15 % van de populatie niet is geplaatst op kosten van de Dienst voor Jeugdbescherming, van het Fonds voor medische sociale en pedagogische Zorg voor Gehandicapten van een Commissie van Openbare Onderstand, of enig andere openbare Belgische of buitenlandse instantie. Het principe van deze uitzondering wordt opnieuw onderzocht binnen 18 maanden.

Algemene opmerkingen

Art.2. Deze collectie overeenkomst beoogt minimumloon te bepalen voor de verschillende functies die uitgeoefend worden in bedoelde instellingen. Aan de partijen wordt echter de vrijheid gelaten gunstiger voorwaarden overeen te komen, waarin onder meer rekening wordt gehouden met de bijzondere bekwaamheid en de persoonlijke verdiensten van de betrokkenen.

De bepalingen van deze overeenkomst mogen daarenboven geen afbreuk doen aan zij die voor de werknemers gunstiger zijn, daar waar dergelijke toestand bestaat.

Minimum uurloon voor het dienst- en onderhoudspersoneel

Art.3.

Functie	Vereisten
Kok (18 jaar) (instellingen met Meer dan 90 bedden)	Getuigschrift waaruit het beroep blijkt van kok
Onderhoudspersoneel	-

Minimum Jaarloon voor de werknemers en werkneemsters met bediendenstatuut

Art.4.

Aard van de functie	Vereisten
A. Opvoedend personeel	
1. Opvoeder Klasse 1 (20 jaar)	hetzij een diploma of eindgetuigschrift, tenminste van het niveau van het hoger technisch onderwijs van de eerste graad met pedagogische, psychologische of sociale oriëntatie, hetzij een diploma of eindgetuigschrift van middelbaar normaal of technisch middelbaar normaal onderwijs, of een daarmee gelijkgesteld getuigschrift
Klasse 2 (20 jaar) (Kinderverzorgster 18 jaar)	hetzij een diploma of getuigschrift van een school of leergang voor hoger middelbaar technisch onderwijs met pedagogische, psychologische of sociale oriëntatie; hetzij een brevet van verpleger of verpleegster of van kinderverzorgster voor zover deze zich bezighoudt met kinderen van 0 tot 6 jaar, hetzij een diploma, getuigschrift of daarmee gelijkgesteld getuigschrift, tenminste van het niveau van het lager normaal onderwijs of, voor zover zij zich bezighouden met kinderen van 3 tot 6 jaar, een diploma van kleuteronderwijzeres;
Klasse 3 (18 jaar)	een diploma, brevet of studiegetuigschrift tenminste van het niveau van het lager middelbaar onderwijs; bij wijze van overgang, zijn de opvoeders die vóór 1 maart 1973 in dienst waren en waarvan de kwalificatie niet strookt met de hiervoren aangegeven criteria, gelijkgesteld met de opvoeders van klasse 3 op voorwaarde dat zij drie jaren dienst hebben als opvoeders in een instelling op het ogenblik van de indiening van de erkenningsaanvraag.
Na 9 jaar	De personeelsleden van de klassen 2 en 3 mogen worden aangezien als van de onmiddellijke hogere klasse, op voorwaarde dat ze met vrucht de volmakingscursussen gevolgd hebben die de bevoegde Minister voldoende acht,
2. Hoofdopvoeder Klasse 1 (21 jaar)	Zie hierboven A, 1, klasse 1.
3. Opvoeder-groepschef Klasse 1 (21 jaar)	Zie hierboven A, 1, klasse 1.

B. Directiepersoneel (24 jaar)	
1. Onderdirecteur Klasse 1	hetzij een intellectuele vorming gelijk aan die vereist voor de opvoeders van klasse 1 (zie hierboven A, 1, klasse 1) en drie jaren opvoedingsfunctie in een inrichting, hetzij een intellectuele vorming gelijk aan die van de opvoeders van klasse 2 (zie hierboven A, 1, klasse 2) en vijf jaren opvoedingsfunctie in een inrichting;
Klasse 2	hetzij een intellectuele vorming bepaald voor de opvoeders van klasse 2 en drie jaren opvoedingsfunctie in een inrichting, hetzij een intellectuele vorming vereist voor de opvoeders van klasse 3 en tien jaren opvoedingsfunctie in een inrichting,
2. Directeur a) Instellingen 15-29 bedden Klasse 1	Zie hierboven B, 1, klasse 1.
Klasse 2	Zie hierboven B, 1, klasse 2.
b) Instellingen 30-60 bedden Klasse 1	Zie hierboven B, 1, klasse 1.
Klasse 2	Zie hierboven B, 1, klasse 2.
c) Instellingen met meer dan 60 bedden Klasse 1	Zie hierboven B, 1, klasse 1.
Klasse 2	Zie hierboven B, 1, klasse 2.
C. Administratief personeel	
1. Klerk (18 jaar)	Diploma van lager middelbaar onderwijs of daarmee gelijkgesteld.
2. Klerk-stenotypist (18 jaar)	Zie C, 1 en getuigschrift waaruit kennis blijkt van steno - en dactylografie. Diploma van hoger middelbaar onderwijs of daarmee gelijkgesteld
3. Opsteller (20 jaar)	
4. Econoom (20 jaar) (instellingen met meer dan 90 bedden)	Zie hierboven, C, 3

<p>D. Bijzondere functies</p> <p>1. Sociaal assistent, kinesitherapeut, logopedist, verpleger, orthopedist, technicus en elektronica (23 jaar) Na 9 jaar Na 18 jaar</p> <p>2. Psycholoog (24 jaar)</p> <p>3. Geneesheer (24 jaar)</p> <p>4. Geneesheer-specialist (24 jaar)</p> <p>5. Kinderverzorgster, ziekenoppasser, gezins- en sanitaire helpers (-sters) (18 jaar) Na 9 jaar</p> <p>6. Technicus in elektronica A2 (20 jaar)</p> <p>7. Bewaker (18 jaar)</p>	<p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p>
<p>8. Technicus in elektronica A3 Technicus (knutselaar-apparatuur) Copiïste Hulp in klinisch laboratorium (18 jaar)</p> <p>9. Tandarts (licentiaat) (24 jaar)</p>	<p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p>

Anciënniteit

Art.7. Voor de anciënniteit komen de arbeidsprestaties in aanmerking die effectief werden verricht als titularis van een voltijdse betrekking of van een niet voltijdse betrekking waarvan de anciënniteit subsidieerbaar is indien de belanghebbende op het ogenblik van de uitoefening van de betrekking in het bezit was van het daartoe vereiste diploma en indien, aan de hand van stortingen bij een

organisatie voor sociale zekerheid het bewijs wordt geleverd dat de prestaties werkelijk werden verricht.

Slotbepaling

Art.10. Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1.1.75.
Zij is gesloten voor onbepaalde duur.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 mei en 17 december 1975 (4042), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 maart 1995 (39749) Arbeids- en loonvoorwaarden

HOOFDSTUK I. – *Toepassingsgebied*

Artikel 1. – Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op het werklieden- en bediendenpersoneel van de instellingen welke ressorteren onder het Paritair Comité voor de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen, welke zijn onderworpen aan het koninklijk besluit van 30 maart 1973 tot bepaling van de te volgen gemeenschappelijke regels voor de vaststelling van de toelagen per dag toegekend voor onderhoud, opvoeding en behandeling van minderjarigen en van gehandicapten geplaatst ten laste van de openbare besturen én aan het ministerieel besluit van 18 juni 1975 tot bepaling van de te volgen regels voor de vaststelling van het bedrag van de tegemoetkoming uit het Fonds voor medische, sociale en pedagogische zorg voor gehandicapten in de kosten voor onderhoud, opvoeding en behandeling van gehandicapten die geplaatst zijn in inrichtingen die onder het stelsel van het semi-internaat werken.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is evenwel voorlopig niet van toepassing op de instellingen waarvan minstens 15 pct. van de populatie niet is geplaatst op kosten van de dienst voor jeugdbescherming, van het Fonds voor medische, sociale en pedagogische zorg voor gehandicapten, van een Commissie van Openbare onderstand, of enig andere openbare Belgische of buitenlandse instantie.

Deze uitzonderingsclausule wordt opnieuw onderzocht binnen achttien maanden welke volgen op het sluiten van deze collectieve arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK II. – *Algemene opmerkingen*

Art. 2. – Deze collectieve arbeidsovereenkomst beoogt minimumlonen te bepalen voor de verschillende functies welke worden uitgeoefend in de instellingen bedoeld in artikel 1. Aan de partijen wordt echter de vrijheid gelaten gunstiger voorwaarden overeen te komen, waarin onder meer rekening wordt gehouden met de bijzondere bekwaamheid en de persoonlijke verdiensten van de betrokkenen.

De bepalingen van deze collectieve arbeidsovereenkomst mogen daarenboven geen afbreuk doen aan deze welke voor de werknemers gunstiger zijn, daar waar dergelijke toestand bestaat.

HOOFDSTUK III. – *Minimumuurloon voor het dienst – en onderhoudspersoneel*

Art.3.

Functie	Vereisten
1. Kok (18 jaar) (instellingen met Meer dan 90 bedden)	Getuigschrift waaruit het beroep blijkt van kok
2. Onderhoudspersoneel	-

HOOFDSTUK IV. – *Minimum jaarloon voor de werknemers en werkneemster met bediendestatuut.*

Art. 4.

Aard van de functie	Vereisten
A. Opvoedend personeel	
1. Opvoeder Klasse 1 (20 jaar)	hetzij een diploma of eindgetuigschrift, tenminste van het niveau van het hoger technisch onderwijs van de eerste graad met pedagogische, psychologische of sociale oriëntatie, hetzij een diploma of eindgetuigschrift van middelbaar normaal of technisch middelbaar normaal onderwijs, of een daarmee gelijkgesteld getuigschrift
Klasse 2 (20 jaar) (Kinderverzorgster 18 jaar)	hetzij een diploma of getuigschrift van een school of leergang voor hoger middelbaar technisch onderwijs met pedagogische, psychologische of sociale oriëntatie; hetzij een brevet van verpleger of verpleegster of van kinderverzorgster voor zover deze zich bezighoudt met kinderen van 0 tot 6 jaar, hetzij een diploma, getuigschrift of daarmee gelijkgesteld getuigschrift, tenminste van het niveau van het lager normaal onderwijs of, voor zover zij zich bezighouden met kinderen van 3 tot 6 jaar, een diploma van kleuteronderwijzeres;
Klasse 3 (18 jaar)	een diploma, brevet of studiegetuigschrift tenminste van het niveau van het lager middelbaar onderwijs; bij wijze van overgang, zijn de opvoeders die vóór 1 maart 1973 in dienst waren en waarvan de kwalificatie niet strookt met de hiervoren aangegeven criteria, gelijkgesteld met de opvoeders van klasse 3 op voorwaarde dat zij drie jaren dienst hebben als opvoeders in een instelling op het ogenblik van de indiening van de erkenningsaanvraag.

Na 9 jaar	De personeelsleden van de klassen 2 en 3 mogen worden aangezien als van de onmiddellijke hogere klasse, op voorwaarde dat ze met vrucht de volmakingscursussen gevolgd hebben die de bevoegde Minister voldoende acht,
2. Hoofdopvoeder Klasse 1 (21 jaar)	Zie hierboven A, 1, klasse 1.
3. Opvoeder-groepschef Klasse 1 (21 jaar)	Zie hierboven A, 1, klasse 1.

B. Directiepersoneel (24 jaar)	
1. Onderdirecteur Klasse 1	hetzij een intellectuele vorming gelijk aan die vereist voor de opvoeders van klasse 1 (zie hierboven A, 1, klasse 1) en drie jaren opvoedingsfunctie in een inrichting, hetzij een intellectuele vorming gelijk aan die van de opvoeders van klasse 2 (zie hierboven A, 1, klasse 2) en vijf jaren opvoedingsfunctie in een inrichting;
Klasse 2	hetzij een intellectuele vorming bepaald voor de opvoeders van klasse 2 en drie jaren opvoedingsfunctie in een inrichting, hetzij een intellectuele vorming vereist voor de opvoeders van klasse 3 en tien jaren opvoedingsfunctie in een inrichting,
2. Directeur a) Instellingen 15-29 bedden Klasse 1	Zie hierboven B, 1, klasse 1.
Klasse 2	Zie hierboven B, 1, klasse 2.
b) Instellingen 30-60 bedden Klasse 1	Zie hierboven B, 1, klasse 1.
Klasse 2	Zie hierboven B, 1, klasse 2.
c) Instellingen met meer dan 60 bedden Klasse 1	Zie hierboven B, 1, klasse 1.
Klasse 2	Zie hierboven B, 1, klasse 2.

<p>C. Administratief personeel</p> <p>1. Klerk (18 jaar)</p> <p>2. Klerk-stenotypist (18 jaar)</p> <p>3. Opsteller (20 jaar)</p> <p>4. Econoom (20 jaar) (instellingen met meer dan 90 bedden)</p>	<p>Diploma van lager middelbaar onderwijs of daarmee gelijkgesteld.</p> <p>Zie C, 1 en getuigschrift waaruit kennis blijkt van steno - en dactylografie.</p> <p>Diploma van hoger middelbaar onderwijs of daarmee gelijkgesteld</p> <p>Zie hierboven, C, 3</p>
<p>D. Bijzondere functies</p> <p>1. Sociaal assistent, kinesitherapeut, logopedist, verpleger, orthopedist, technicus en elektronica (23 jaar) Na 9 jaar Na 18 jaar</p> <p>2. Psycholoog (24 jaar)</p> <p>3. Geneesheer (24 jaar)</p> <p>4. Geneesheer-specialist (24 jaar)</p> <p>5. Kinderverzorgster, ziekenoppasser, gezins - en sanitaire helpers (-sters) (18 jaar)</p>	<p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p> <p>Het wettelijk vereiste diploma</p>

6. Technicus in elektronica A2 (20 jaar)	Het wettelijk vereiste diploma
7. Bewaker (18 jaar)	Het wettelijk vereiste diploma
8. Technicus in elektronica A3 Technicus (knutselaar- apparatuur) Copiïste Hulp in klinisch laboratorium (18 jaar)	Het wettelijk vereiste diploma
9. Tandarts (licentiaat) (24 jaar)	Het wettelijk vereiste diploma

HOOFDSTUK V. – Anciënniteit

Art. 7.— Voor de berekening van de geldelijke anciënniteit komen alleen de diensten in aanmerking welke door belanghebbende effectief zijn verricht als titularis van een voltijdse betrekking of van een niet-voltijdse betrekking waarvan de anciënniteit subsidieerbaar is, voor zover belanghebbende op het ogenblik van de uitoefening van de betrekking, in het bezit was van het daartoe vereiste diploma en indien, aan de hand van stortingen bij een organisatie voor sociale zekerheid, het bewijs wordt geleverd dat de diensten werkelijk zijn verricht.

Wanneer de arbeidsovereenkomst van de werknemers tewerkgesteld in de inrichtingen en diensten die worden gesubsidieerd door het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschap en de gemeenschappelijke en Franse Gemeenschapscommissies van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en bedoeld in artikel 1 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 mei en 17 december 1975 tot vaststelling van de bon- en arbeidsvoorwaarden, in het kader van de programma's tot opslorping van de werkloosheid, wordt omgezet in een arbeidsovereenkomst in de zin van de wet betreffende de arbeidsovereenkomsten en als subsidieerbaar wordt erkend, vallen deze werknemers in rechte onder de toepassing van de bepalingen van de artikelen 1 en 2 van de voormelde collectieve arbeidsovereenkomst en wordt hun een anciënniteit gewaarborgd die overeenstemt met hun effectieve arbeidsprestaties, met een maximum van zeven jaar.

(2^e paragraaf toegevoegd door CAO 39749 vanaf 1 april 1994.)

HOOFDSTUK VII. – Slotbepalingen

Art. 10. – Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1975 voor de instellingen welke vallen onder de toepassing van het koninklijk besluit van 30 maart 1973 bedoeld in artikel 1, behalve voor de loonschalen van de opvoeders van de klassen 1, 2 en 3, evenals voor het gewaarborgd minimum maandloon, waarvoor de datum van 1 juli 1974 geldt.

voor de instellingen welke vallen onder de toepassing van het ministerieel besluit van 18 juni 1975, bedoeld in artikel 1, heeft deze collectieve arbeidsovereenkomst uitsluitend uitwerking met ingang van 1 januari 1975.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is gesloten voor onbepaalde tijd.

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 23 maart 1978 en van 26 juni 1979 (5696)
Geldelijk statuut van het personeel – aanvulling van de CAO van 28 mei en 17 december 1975
(4.042), tot vaststelling van de arbeids – en loonvoorwaarden**

HOOFDSTUK I. – Toepassingsgebied

Artikel 1.- Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op het werklieden- en bediendenpersoneel van de instellingen en diensten welke ressorteren ander het Paritair Comité voor de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen, en welke erkend en gesubsidieerd worden door de Dienst voor Jeugdbescherming of door het Fonds voor medische-sociale en pedagogische zorg voor gehandicapten.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is, evenwel voorlopig, slechts als aanbeveling van toepassing op de instellingen waarvan minstens 15 pct. van de bevolking niet is geplaatst op kosten van de Dienst voor Jeugdbescherming, van het Fonds voor medische-sociale en pedagogische zorg voor gehandicapten, van een Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn, of enig andere openbare Belgische of buitenlandse instantie.

HOOFDSTUK II. – Geldelijke voordelen

Art. 5. – Voor de berekening van de anciënniteit van de onvolledige dienstbetrekkingen worden vanaf 1 januari 1978 de hierna volgende regels toegepast in de instellingen en diensten welke van het Ministerie van Justitie of van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin afhangen : "Voor zover ze beantwoorden aan de voorwaarden van leeftijd en diploma welke in de subsidienormen zijn voorzien, kunnen de personeelsleden die onvolledige arbeidsprestaties verrichten, de loonsverhogingen genieten welke zijn verschuldigd ingevolge hun anciënniteit.

Voor de toepassing van deze regel wordt tussentijdse verhoging berekend in verhouding tot de werkelijk gepresteerde diensten tijdens de periode welke in aanmerking komt voor de toe te passen verhoging.

HOOFSTUK III. – Slotbepaling

Art. 11.- De collectieve of individuele voordelen welke gunstiger zijn dan de bepalingen van deze collectieve arbeidsovereenkomst, blijven verworven door de betrokken werknemers zonder dat evenwel deze laatsten op cumul aanspraak kunnen maken.

Art. 12.- Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 1978 en is gesloten voor onbepaalde tijd.

**Collectie arbeidsovereenkomst van 1 maart 1994 (35666), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomsten van 17 oktober 1996 (45058) en van 21 december 2017 (145202)
Geldelijk statuut van het personeel**

HOOFDSTUK I – Toepassingsgebied

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werknemers en de werkgevers van de inrichtingen en diensten die ressorteren onder het Paritair Comité voor de opvoedings – en huisvestingsinrichtingen en die erkend en/of gesubsidieerd zijn door de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk gewest, franse en gemeenschappelijke gemeenschapscommissies, alsmede op de werknemers en de werkgevers van de inrichtingen en diensten die dezelfde activiteiten uitoefenen en die noch erkend, noch gesubsidieerd zijn, met uitzondering van de Onthaalcentra, en van de Kinderkribben die door het ONE worden gesubsidieerd

Art. 2. Onder werknemers verstaat men de vrouwelijke en mannelijke bedienden en de werksters en werklieden.

*(Art. 1 van CAO 35.666 vervangen door CAO 45.058 vanaf 1 juli 1995.)
(in bijlage II werd het woord kinderverzorgster door kinderverzorger vervangen, verpleegster door verpleger, wasvrouwen door wasvrouwen/mannen, strijksters door strijkers en linnenvrouwen door linnenvrouwen/mannen, in de tekst aangeduid met een *, vanaf 1 januari 2017 door CAP 145.202)*

HOOFDSTUK VII – Slotbepalingen

Art. 11. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 1993 en is gesloten voor onbepaalde tijd.

Bijlage II bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 1 maart 1994 betreffende het geldelijk statuut van het personeel.

Funcities	Fonds 81	O.P.J.
Opvoeder Klasse I (20 jaar)	- een einddiploma of -getuigschrift van het niveau van het pedagogisch sociaal of paramedisch hoger onderwijs, ten minste van het korte type, met volledig leerplan of voor sociale promotie.	- worden gelijkgesteld met deze kwalificatie, de opvoeders van klasse IIA of IIB die op 1 september 1966 in dienst waren op voorwaarde dat zij op 21 december 1974 respectievelijk tien of vijftien jaar dienst hadden als opvoeder.
Opvoeder Klasse II (20 jaar)	Uitsluitend de opvoeders van de klasse II die reeds in dienst zijn in een instelling erkend op 1 januari 1976 en die houders zijn van één van de volgende titels : - Diploma of getuigschrift van een school of een hogere secundaire technische cursus met een pedagogische, psychologische of sociale oriëntatie. - Brevet van verpleger/-ster of kinderverzorger*, voor zover deze zich met kinderen van 0 tot 6 jaar bezighoudt. - Diploma, getuigschrift of ermee gelijkgestelde titel van ten minste het niveau van het primair normaalonderwijs of, voor zover de houders ervan zich met kinderen van 3 tot 6 jaar bezighouden. - Diploma van het bewaarschoolnormaalonderwijs.	De opvoeders van klasse II die voldoen aan de voorwaarden om in de klasse IIA gerangschikt te worden en die in dienst waren op 7 september 1976 kunnen indien de hieraan verbonden wedde gunstiger is dan deze bepaald in de loonschaal van de klasse IIA.

Funcities	Fonds 81	O.P.J.
Opvoeder Klasse IIA (20 jaar)	<p>De houders van één van de volgende titels :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diploma uitgereikt door een universiteit of door een inrichting voor hoger onderwijs van het lange type als de studiecycli minstens vier jaren omvatten. - Einddiploma of-getuigschrift van het hoger secundair onderwijs met pedagogische, sociale of paramedische oriëntatie. - Brevet van verpleger*. - Brevet van kinderverzorger* voor zover deze zich uitsluitend en werkelijk bezighoudt met kinderen van 0 tot 6 jaar. - De opvoeders die 10 jaar anciënniteit hebben in de klasse II B.	<ul style="list-style-type: none"> - een einddiploma of -getuigschrift met pedagogische, sociale of paramedische oriëntatie, ten minste van het niveau van het technisch hoger onderwijs, met volledig leerplan of voor sociale promotie. - een brevet van verpleger of brevet van assistent in ziekenhuisverzorging. - een brevet van kinderverzorger* voor zover deze zich met kinderen van 0 tot 6 jaar bezighoudt.
Opvoeder Klasse IIB (20 jaar)	<ul style="list-style-type: none"> - De houders van een einddiploma of -getuigschrift van het hoger secundair onderwijs (algemene of technische vorming); - De opvoeders klasse III, de kinderverzorgers*, de ziekenoppassers en de gezins- en gezondheidshelpsters met 10 jaar anciënniteit in één van de voornoemde functies.	<ul style="list-style-type: none"> - einddiploma of -getuigschrift ten minste van het niveau van het hoger secundair onderwijs (algemeen of technisch); - wordt gelijkgesteld met deze kwalificatie, de opvoeder van klasse III die op 1 september 1966 in dienst was, op voorwaarde dat hij op 21 december 1974 vijf jaar dienst had als opvoeder.

Funcities	Fonds 81	O.P.J.
Opvoeder Klasse III (18 jaar)	<ul style="list-style-type: none"> - Einddiploma of -getuigschrift van het lager secundair onderwijs (algemene of technische vorming). - Brevet, getuigschrift of attest van (met vrucht volbrachte) studiën van het hoger secundair beroepsonderwijs. - De kinderverzorgers*, gezins- en gezondheidshelpsters en ziekenoppassers die één van de volgende titels bezitten :<ul style="list-style-type: none"> * brevet van kinderverzorgers*. * brevet van gezins- en gezondheidshelpster of -medewerkster of bekwaamheidsgetuigschrift voor gezins- en gezondheidsassistente. * getuigschrift van ziekenoppasser of brevet van ziekenhuisassistent(e) of brevet van assistent(e) in ziekenhuisverzorging.	<ul style="list-style-type: none"> - een brevet afgeleverd door een instelling van hoger secundair beroepsonderwijs of een instelling voor algemeen, technisch of artistiek lager secundair onderwijs. - de personeelsleden die op 21 december 1974 drie jaar dienst hadden als opvoeder, evenals zij die in dienst waren op 15 september 1975 en op die datum in het bezit waren van een brevet of getuigschrift van het lager beroepsonderwijs, worden gelijkgesteld met deze kwalificatie.
Kinderverzorgers*, gezins- en- gezondheidshelper Ziekenoppasser*	De houders van een brevet of getuigschrift dat één van deze titels toekent.	
Hoofdopvoeder (21 jaar)	Zie hierboven klasse I.	

Funcities	Fonds 81	O.P.J.
Opvoeder-groepschef (21 jaar)	- De hoofdopvoeders met ten minste één jaar dienst in deze functie.	
Brevethouder-houdster in de verpleegkunde (21 jaar)	De houders van het brevet van verpleger*.	
Gegradueerde in de verpleegkunde (23 jaar)	- De houders van een diploma van gegradueerde in de verpleegkunde bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 17 augustus 1967 houdende de vaststelling van de voorwaarden waaronder het diploma van vroedvrouw, verpleger* wordt toegekend, gewijzigd door de koninklijke besluiten van 11 juli 1960, 27 oktober 1961 en 24 december 1966.	
Maatschappelijk gegradueerde verpleger(ster) (23 jaar)	- De houders van het diploma dat deze titel toekent.	
Kinesitherapeut, Ergotherapeut, Logopedist (23 jaar)	- De houders van het diploma dat één van deze titels toekent. - De houders van de titel die deze specialisatie toekent.	
Revalidatiearts voor psychomotorische problemen (23 jaar)	- De houders van het diploma dat deze titel toekent. - De houders van de titel die deze specialisatie toekent.	

Funcities	Fonds 81	O.P.J.
Psycholoog (24 jaar)	- Diploma van licentiaat in beroepskeuze en -voorlichting of van licentiaat in de toegepaste psychologie, of van licentiaat in de psychologische wetenschappen.	
Licentiaat in de rechten of in de criminologie (24 jaar)		- wettelijk vereist diploma
Licentiaat in de pedagogie, de logopedie en de kinesitherapie (24 jaar)	- De houders van het diploma dat één van deze titels toekent die vereist zijn voor het uitoefenen van deze functies.	
Assistent in de psychologie (23 jaar)	- De houders van het diploma dat deze titel toekent.	
Geneesheer (24 jaar)	Wettelijk vereist diploma.	
Geneesheer specialist (24 jaar)	Wettelijk vereist diploma.	

Functies	Fonds 81	O.P.J.
Klerk (18 jaar)	<p>De houders van één van de volgende titels :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Einddiploma of -getuigschrift van het lager secundair onderwijs (algemene of technische vorming). - Eindbrevet of-getuigschrift van het lager secundair beroepsonderwijs uitgereikt na een vierde finaliteitsjaar of na een vijfde jaar volmaking of specialisatie in een afdeling "bureauwerk", door een inrichting die door de Staat opgericht, betoelaagd of erkend wordt.	<ul style="list-style-type: none"> - Diploma van het lager secundair of daarmee gelijkgesteld onderwijs. - Vanaf 1 januari 1974 wordt het administratief personeel dat in dienst was v00r 1 juli 1973 gelijkgesteld met deze kwalificatie.
Klerk-stenotypist (18 jaar)	<ul style="list-style-type: none"> - De houders van een titel vereist voor de functie van klerk en een getuigschrift of diploma dat het bewijs levert voor de kennis van de stenotypie.	<ul style="list-style-type: none"> - Diploma van het lager secundair onderwijs en kennis van de stenotypie getuigschrift dat het bewijs levert voor de kennis van de stenotypie
Opsteller (20 jaar)	<ul style="list-style-type: none"> - De houders van een einddiploma of-getuigschrift van het hoger secundair onderwijs (algemene of technische vorming); en de mate waarin de genoten opleiding overeenstemt met de normale ver- eisten van de functie.	
Huismeester (20 jaar)	<ul style="list-style-type: none"> - De houders van een diploma of-getuigschrift dat toegang verleent tot de functie van opsteller.	
Boekhouder 2de klasse (20 jaar)	<ul style="list-style-type: none"> - De houders van een einddiploma of -getuigschrift van het hoger secundair onderwijs (algemene of technische vorming) met handelsoriëntatie.	

Funcities	Fonds 81	O.P.J.
Boekhouder 1ste klasse (23 jaar)	- De houders van een einddiploma of -getuigschrift van het hoger onderwijs met economische oriëntatie, waarvan de kwalificatie in verband staat met de normale vereisten van de functie. - De houders van het diploma van de Belgische Kamer van Rekenplichtigen.	
Kopiïst (Braille) 2de klasse of tolk voor stomdoven 2de klasse (18 jaar)	- De houders van een diploma, getuigschrift of brevet dat toegang verleent tot de functie van klerk.	
Kopiïst (Braille) 1ste klasse of tolk voor stomdoven 1ste klasse (20 jaar)	- De houders van een diploma of getuigschrift dat toegang verleent tot de functie van opsteller.	
Knutselaar voor apparatuur A3 (18 jaar)	- De houders van het kwalificatiediploma of -getuigschrift van het vierde jaar van het technisch secundair kwalificatieonderwijs.	
Technicus in elektronica A1 of A2	- De houders van een diploma dat één van deze titels toekent.	
Helper in een klinisch laboratorium A3	- De houders van het diploma dat deze titel toekent.	

Funcities	Fonds 81	O.P.J.
Werkliedenpersoneel categorie 1 (18 jaar)	- De hulparbeiders, schoonmakers, dienstboden, nachtwakers, huisbewaarders, ongeschoolde landarbeiders.	

Werkliedenpersoneel categorie 2 (18 jaar)	- De wasvrouwen/mannen*, werklieden in laboratoria, strijkers*, linnenvrouwen/mannen*, portiers, helpers van geschoolde arbeiders voor zover er een geschoolde arbeider in de instelling is.	
Werkliedenpersoneel categorie 3 (18 jaar)	- De geschoolde arbeiders die geen houder zijn van een eindexamen of -getuigschrift dat hun kwalificatie vaststelt.	
Werkliedenpersoneel categorie 4 (18 jaar)	- De geschoolde arbeiders, houder van een eindexamen of getuigschrift uitgereikt door een school of een onderwijsinstelling, dat een kwalificatie vaststelt zoals schoenmaker, tui nier, mecaniciens, loodgieter voor sanitaire installaties, meubelmaker, schrijnwerker, elektriciens, kok.	-
Werkliedenpersoneel categorie 5 (18 jaar)	- De arbeiders die de kwalificatie vereist van de arbeiders categorie 4 bezitten en die de verantwoordelijkheid hebben voor een homogene ploeg van ten minste vijf arbeiders.	
Onderhoudspersoneel		- geen enkele kwalificatie vereist.

Funcities

Fonds 81

O.P.J.

Onderdirecteur klasse II (24 jaar)	- Hetzij de kwalificaties vereist voor de opvoeders van de klasse II A en ten minste drie jaar opvoedingsfunctie in een inrichting voor kinderen of tehuis voor gehandicapten. - Hetzij de kwalificaties vereist voor de opvoeders van de klasse II B en ten minste vijf jaar opvoedingsfunctie in een inrichting voor kinderen of tehuis voor gehandicapten. - Hetzij de kwalificaties vereist voor de opvoeders van de klasse III en ten minste tien jaar opvoedingsfunctie in een inrichting voor kinderen of tehuis voor gehandicapten. - De opstellers met ten minste vijf jaar dienst in een inrichting voor kinderen of tehuis voor gehandicapten.
Onderdirecteur klasse I (24 jaar)	- Hetzij de kwalificaties vereist voor de opvoeders van de klasse I en ten minste drie jaar opvoedingsfunctie in een inrichting voor kinderen of tehuis voor gehandicapten. - Hetzij de kwalificaties vereist voor de opvoeders van de klasse II A en ten minste vijf jaar opvoedingsfunctie in een inrichting voor kinderen of tehuis voor gehandicapten. - De houders van een universitair diploma. - De huismeesters met ten minste vijf jaar dienst in een inrichting voor kinderen of tehuis voor gehandicapten. - De onderdirecteurs van de klasse II die ten minste vijf jaar dienst hebben.

Funcities

Fonds 81

O.P.J.

Directeur klasse II
(24 jaar)

Inz. van 6 tot 29 bedden of plaatsen.

Directeur klasse I
(24 jaar)

Inz. van 6 tot 29 bedden of plaatsen.

Directeur klasse II
(24 jaar)

Inz. van 30 tot 60 bedden of plaatsen.

Directeur klasse I
(24 jaar)

Inz. van 30 tot 60 bedden of plaatsen.

- De kwalificaties vereist voor de onderdirecteur van de klasse II.

- De houders van een eindexamen of -getuigschrift van het niveau van het hoger onderwijs met pedagogische, psychologische, sociale of paramedische oriëntatie ten minste van het korte type, met volledig leerplan of voor sociale promotie.

- De kwalificaties vereist voor de onderdirecteurs klasse I.

- De kwalificaties vereist voor de onderdirecteurs klasse I.

- De kwalificaties vereist voor de onderdirecteurs klasse II.

- De kwalificaties vereist voor de onderdirecteurs klasse I.

Functionies	Fonds 81	O.P.J.
Directeur klasse II (24 jaar) Inz. van meer dan 60 bedden of plaatsen.	- De kwalificaties vereist voor de onderdirecteurs klasse II.	
Directeur klasse I (24 jaar) Inz. van meer dan 60 bedden of plaatsen.	- De kwalificaties vereist voor de onderdirecteurs klasse I.	
Directeur, coördinator (24 jaar)		- een einddiploma of -getuigschrift van het niveau van het pedagogisch of sociaal hoger onderwijs, ten minste van het kort- type, met volledig leerplan of van sociale promotie, en drie jaar dienst in een opvoedende functie. - worden gelijkgesteld met deze kwalificatie, de personeelsleider die, op de datum van inwerkingtreding van dit besluit, de functie van directeur effectief uitoefenden in overeenstemming met de voorgaande reglementaire bepalingen.

Functies

Fonds 81

O.P.J.

Verantwoordelijke pedagogie
(24 jaar)

- een eindiploma of -getuigschrift van het niveau van het pedagogisch of sociaal hoger onderwijs, ten minste van het korte type, met volledig leerplan of van sociale promotie, en drie jaar dienst in een opvoedende functie
- worden gelijkgesteld met deze kwalificatie, de personeelsleden die, op de datum van inwerkingtreding van dit besluit de functie van onderdirecteur of opvoeder-groepschef effectief uitoefenden in overeenstemming met de voor- gaande reglementaire bepalingen.

Funcities

Fonds 81

O.P.J.

Verantwoordelijke
administratie
(24 jaar)

- een einddiploma of-getuigschrift van het niveau van het economisch hoger onderwijs, ten minste van het korte type, met volledig leerplan of van sociale promotie, of een licentie in de economische wetenschappen, de toegepaste economische wetenschappen of de arbeidswetenschappen.
- bij wijze van overgangsmaatregel mag deze functie uitgeoefend worden door de personeelsleden die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit, effectief de functie van onderdirecteur of opvoeder-groepschef uitoefenden in overeenstemming met de voorgaande reglementaire bepalingen en voor zover zij een opleiding aanvatten met het oog op het vernemen van de vereiste kwalificatie. Deze bepaling houdt derhalve op van kracht te zijn wanneer de personeelsleden niet meer kunnen aantonen dat zij regelmatig een dergelijke opleiding volgen of indien zij aan het einde ervan het einddiploma of -getuigschrift niet behalen.

Funcities

Fonds 81

O.P.J.

Verantwoordelijke algemene
coördinatie
(24 jaar)

- een einddiploma of -getuigschrift van het niveau van het pedagogisch, sociaal of paramedisch hoger onderwijs, ten minste van het korte type, met volledig leerplan of van sociale promotie, en een aanvullende opleiding op het gebied van beheer die voldoende wordt geacht, evenals vijfjaar dienst in een opvoedende of beheersfunctie.

- een einddiploma of –getuigschrift van het niveau van het economisch hoger onderwijs, ten minste van het korte type, met volledig leerplan of van sociale promotie in de economische wetenschappen, de toegepaste economische wetenschappen of de arbeidswetenschappen, en een aanvullende opleiding op het gebied van de menswetenschappen die voldoende wordt geacht, evenals vijfjaar dienst in opvoedende of beheersfuncties

- worden gelijkgesteld met deze kwalificatie, de personeelsleden die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit, de functie van directeur effectief uitoefenden in overeenstemming met de voorgaande reglementaire bepalingen.

Collectieve arbeidsovereenkomst van 4 november 1997 (47061) Anciënniteit

ARTIKEL 1: TOEPASSINGSGBIED

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werknemers en werkgevers van de inrichtingen en diensten die behoren tot de sector gehandicaptenzorg die ressorteren onder het paritair comité voor de opvoedings- en huisvestigingsinrichtingen die erkend en/of gesubsidieerd zijn door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest / Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Onder werknemers wordt verstaan de mannelijke en vrouwelijke bedienden en de werklieden en werksters.

ARTIKEL 2: ANCIENNITEIT

De betoelaging van de personeelskosten van de MPI'S zal vanaf 1 januari 1997 worden berekend, rekening houdend met de erkenning en de uitbetaling van de werkelijke anciënniteit van de werknemers.

Vanaf 24 april 1997 zal rekening worden gehouden met de anciënniteit van de nieuw aangeworven werknemers, voltijds of deeltijds, verworven in volgende sectoren: Fonds 81, werk met kinderen, jeugdbescherming, gezondheidszorg en beschuttende werkplaatsen. De toestand blijft voorlopig onveranderd voor de reeds voor vermelde datum aangeworven werknemers.

De evolutie van de personeelskost in de ADL-diensten zal nauwgezet worden opgevolgd.

Deze bepalingen worden overeengekomen in uitvoering van het "protocolakkoord intersectorale ronde tafel 1997-1999, gesloten op 24/4/1997 tussen enerzijds het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en anderzijds de vertegenwoordigers van de werkgevers en de werknemers.

ARTIKEL 3

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt van kracht op datum van 1/1/1997 en op 24/4/1997, zoals respectievelijk bepaald in artikel 2, en is gesloten voor onbepaalde duur.

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 24 juni 2014 (123389) tot wijziging van de
collectieve arbeidsovereenkomst van 17 december 2001(62103)
Met betrekking tot de harmonisatie van de barema's**

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en de werknemers van de inrichtingen en diensten die ressorteren onder het Paritair Comité voor de opvoedings- en huisvestingsinrichtingen en -diensten die erkend en/of gesubsidieerd zijn door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Art. 2. Onder "werknemers" verstaat men : het mannelijk en vrouwelijk bediende- en werkliedenpersoneel te verstaan.

Art. 3. Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, verstaat men onder "referentiebarema's de barema's die van kracht zijn in de instellingen en diensten die ressorteren onder het Paritair Subcomité van de gezondheidsdiensten 305.01, geïndexeerd.

Art. 4. De partijen komen overeen om de barema's die van kracht zijn op datum van de ondertekening van deze overeenkomst, geleidelijk aan te passen aan de referentiebarema's. Deze aanpassing gebeurt overeen tijdspanne van vijf jaar, in schijven van 20 pct. De vijf verhogingen vinden plaats op en vanaf 1 januari 2001, 2002, 2003, 2004 en 2005, rekening houdende met de referentiebarema's geïndexeerd op 1 december 2000, 2001, 2002, 2003 en 2004.

Art. 5. voor de toepassing van artikel 3 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, beroepen de partijen zich op volgende tabel :
Baremieke referenties van toepassing vanaf 1 januari 2001. Deze worden overgenomen van de nomenclatuur van de barema's die van toepassing zijn in het Paritair Subcomité voor de privé-ziekenhuizen.

Beroepencategorieën	Loonschalen - subsidie COCOM
Opvoedend personeel	
Opvoeder klasse I	4(1.55-1.61-1.77)
Opvoeder klasse II	5(1.43-1.55)
Opvoeder klasse IIA	5(1.43-1.55)
Opvoeder klasse IIB	5(1.43-1.55)
Opvoeder klasse III	7(1.35)
Opvoeder klasse IV (COCOM)	9(1.26)
Hoofdopvoeder	3(1.55-1.61-1.77+2)
Opvoeder-groepschef	2(1.78s)
Kinderverzorgster	7(1.35)
Ziekenverzorger	-
Familiaal- en sanitair helper	7(1.35)
Assistent (ADL) COCOM	7(1.35)
Administratief personeel	

Klerk	9(1.26)
Klerk-steno-dactylograaf	9(1.26)
Kopiist A3	-
Kopiist A2	-
Opsteller	6(1.39)
Secretaris	6(1.39)
Econoom	6(1.39)
Gegradueerd econoom	4(1.55-1.61-1.77)
Boekhouder - 1e klasse	4(1.55-1.61-1.77)
Boekhouder - 2e klasse	6(1.39)
Gegradueerde in een economische, informatica, juridische richting,...	4(1.55-1.61-1.77)
Licentiaat in een economische informatica, juridische richting, secretariaat,...	1(1.80)
Technische personeel	
Onderhoudspersoneel (volwassenen in moeilijkheden)	-
Onderhoudspersoneel (Jeugdzorg)	-
Ongeschoolde arbeider (COCOM)	10(1.22)
Geschoolde arbeider (COCOM)	9(1.26)
Ploegbaas (COCOM)	8(1.40)
Klusjesman voor de apparatuur	-
Klinisch laboratoriumassistent	-
Elektronisch technicus A2	5(1.43-1.55)
Elektronisch technicus A1	4(1.55-1.61-1.77)
Psychosociaal en paramedisch personeel	
Gediplomeerd verpleger	5(1.43-1.55)
Gegradueerd verpleger	4(1.55-1.61-1.77)
Gegradueerde in kinesitherapie, ergotherapie, logopedie...	4(1.55-1.61-1.77)
Heropvoeder psychomotoriek	4(1.55-1.61-1.77)
Licentiaat in kinesitherapie, logopedie,...	1(1.80)
Maatschappelijk werker	4(1.55-1.61-1.77)
Psychologisch assistent	4(1.55-1.61-1.77)
Licentiaat in psychologie, pedagogie, sociologie,...	1(1.80)
Medisch personeel	
Huisarts	22 van de/de la p.c./C.P.319
Specialist	23 van de/de la p.c./ C.P. 319
Directiepersoneel	
Onderdirecteur klasse II	2(1.78s)

Onderdirecteur klasse II	1(1.80)
Onderdirecteur klasse I	2(1.78s)
Onderdirecteur klasse I	1(1.80)
Directeur klasse II (6 tot 29 bedden)	2(1.78s)
Directeur klasse II (6 tot 29 bedden)	1(1.80)
Directeur klasse I (6 tot 29 bedden)	2(1.78s)
Directeur klasse I (6 tot 29 bedden)	1(1.80)
Directeur klasse II (30 tot 60 bedden)	2(1.78s)
Directeur klasse II (30 tot 60 bedden)	1(1.80)
Directeur klasse I (30 tot 60 bedden)	2(1.78s)
Directeur klasse I (30 tot 60 bedden)	1(1.80)
Directeur klasse II (+ dan 60 bedden)	2(1.78s)
Directeur klasse II (+ dan 60 bedden)	1(1.80)
Directeur klasse I (+ dan 60 bedden)	2(1.78s)
Directeur klasse I (+ dan 60 bedden)	1(1.80)
Coördinator (ADL)	2(1.78s)
Coördinateur (ADL)	1(1.80)

Art. 13. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor onbepaalde duur. Zij wordt van kracht op 1 januari 2001.